

Inici de curs en precari, laboralment i democràticament

L'aplicació de la LOMCE marca l'inici de curs

Aquest curs, bona part dels preceptes de la LOMCE ja són vigents. I, malgrat l'aparença de rebuig, la consellera d'Educació, ja sigui per necessitat, per obligació o per voluntat política n'aplica la majoria.

Democràcia als centres

Amb la LEC, la figura de la direcció passava a considerar-se com la representant de l'Administració als centres educatius i se li atorgaven moltes funcions que corresponien a la inspecció o als claustrats. Alhora, s'impulsava un procés de jerarquització dins els centres públics que els acostava al model de gestió privada.

En aquest sentit, la consellera Rigau, amb l'excusa que hi està obligada per la LOMCE, ha proposat modificar el Decret de direccions (recorregut per USTEC·STEs i que es troba al Suprem) fins al punt que s'hi permet que la direcció se seleccioni amb una majoria de membres de l'Administració.

La normativa vigent estableix que dels 9 membres de la comissió de selecció, una tercera part sigui nomenada per l'Administració i 6 per la comunitat educativa del centre (3 pel claustre i 3 pel consell escolar). El Departament proposa que, d'ara en endavant, dels 9 membres, 5 els nomeni l'Administració, 2 el claustre i 2 el consell escolar.

La modificació proposada també elimina la preferència per exercir la direcció per a docents destinats al centre i en farà requisit indispensable al 2019 haver fet el curs de direccions. D'aquesta manera obvia la millor forma d'accedir a la direcció d'un centre educatiu que és que un mestre del centre amb capacitat de treballar en equip amb els seus companys i companyes hi accedeixi. Wert i Rigau potencien que professionals de la direcció accedeixin al càrrec, que allunya de l'equip docent perquè puguin convertir-se en els representants de l'Administració (amb totes les funcions de cap de personal) talment com a la privada i no siguin un company més que exerceix les tasques de direcció.

Així es tanca el cercle iniciat per la LEC (que ha servit d'inspiració als redactors de la LOMCE) per desposseir

les famílies i els claustrats de tota capacitat de decisió en l'organització del centre.

USTEC·STEs i tota la resta d'organitzacions, tant al Consell Escolar com a la Mesa Sectorial, hem mostrat el nostre total rebuig a una mesura que fa avançar cap al model jeràrquic que busca l'eliminació de la capacitat de participació i d'organització democràtica en els centres educatius.

En aplicació de la LOMCE, ja vam poder comprovar a les Normes d'organització per a aquest curs que ha fet el Departament d'Ensenyament com també han deixat en un paper purament testimonial la capacitat de decisió dels consells escolars, que passen a ser de consulta (preceptiva però no vinculant), ja que és el director (ni tan sols l'equip directiu) qui finalment

té la capacitat per decidir des d'horaris i calendari fins al nomenament del personal que hi treballa.

Currículums de 1r, 3r i 5è de primària

Les instruccions d'organització dels centres educatius elaborades pel Departament d'Ensenyament no deixen gens clars els aspectes que concreten el currículum LOMCE d'aplicació en aquests cursos.

- Les matèries de coneixement del medi natural i social es podran impartir conjuntament però hauran de ser avaluades per separat.
- La religió serà d'oferta obligatòria i avaluable.
- Es crea l'avaluació diagnòstica de l'alumnat que cursa 3r.
- Les avaluacions s'hauran de realitzar per curs i no per cicle com fins ara.
- No cal canviar de llibres de text.
- S'utilitzen les hores de lliure designació per mantenir l'obligatorietat d'impartir música i visual i plàstica.
- Es continua avançant en l'aplicació de LOMCE en seguir realitzant les proves externes de 6è, que s'hauran de generalitzar el curs vinent a la resta de l'Estat.

Així doncs, es constata que no hi ha hagut oposició frontal, sinó operació de maquillatge en punts clau com els currículums LOMCE, la religió i les avaluacions (el model educatiu reduccionista que es basa en l'ensenyament per superar proves avança clarament).

Immersió lingüística

En contra del clam unitari d'insubmissió que s'escoltà a la mobilització de SomEscola del passat 14 de juny, la consellera ha enviat instruccions ambigües que indueixen al compliment de les sentències sobre la quota del 25% de castellà. No s'ha blindat, doncs, el sistema d'immersió i deixa desemparades les direccions i les comunitats educatives dels centres afectats. Ens trobem en una situació prèvia a la de la Llei de Normalització Lingüística.

USTEC-STEs, sempre en la defensa històrica del sistema d'immersió, demana al professorat que la llengua d'ús continuï sent el català i posa a la seva disposició els seus serveis jurídics en defensa de qualsevol docent que es trobi amb algun problema derivat d'aquesta injusta situació.

L'aprofundiment de la LEC es fa més evident que mai

En aquestes adjudicacions d'estiu s'ha demostrat el que USTEC-STEs (IAC) ja va anticipar que passaria en el tràmit parlamentari de la LEC: un canvi de model de l'escola pública que s'acosta al de gestió de la privada, amb la corresponent pèrdua de llibertat i democràcia en els centres educatius. Amb la publicació del Decret de provisió i perfils (Decret de plantilles), impugnat per USTEC-STEs, el Departament ha fet que les direccions, encara que no ho vulguin, hagin passat a fer de caps de personal i que, per tant, hagin de decidir qui treballarà en el seu centre. Enguany, en les adjudicacions d'aquest estiu, s'han destinat 21.474 mestres i professors/es a jornada sencera, el que significa que el 35 % de la plantilla (del curs passat) roman en situació de provisionalitat en la seva destinació. D'aquestes destinacions, 16.907 (gairebé el 78 %) s'han fet en algunes de les diferents fases de proposta de les direccions; és a dir, amb la seva intervenció directa.

Cal tenir en compte també que en aquestes adjudicacions d'estiu s'han destinat 2.102 persones a llocs específics estructurals, directament relacionats amb el Decret de provisió i plantilles i 3.047 a centres de màxima complexitat, en els quals es pot proposar el 100% de la plantilla. El curs passat només el 5% dels centres eren considerats CAEP (centres d'atenció educativa preferent) i, per aquest motiu, rebien un increment de recursos, dotacions, reconeixement del professorat que hi treballava en diferents concursos i procediments i, en alguns casos, reducció de ràtios. Ara bé, aquest curs el nombre de centres designats de màxima complexitat ha arribat al 15% dels centres educatius de Catalunya (en un procediment totalment opac i sense clarificació dels criteris de classificació), però els beneficis esmentats només s'han mantingut per als que ja ho eren originàriament. El 10% de nous CAEP, catalogats de "màxima dificultat", tenen la "peculiaritat" que la direcció pot triar el 100% de la seva plantilla.

Des d'USTEC-STEs denunciem que aquest és un model jeràrquic, opac i dubtós, que persegueix la submissió del professorat. Que nosaltres sempre hem defensat un model democràtic de gestió en què tots els docents participin, promoguin iniciatives i millorin col·lectivament el funcionament del centre.

Aquest curs, la consellera ha anunciat un creixement tant en el nombre de docents (865) com d'alumnes (10.279). Tanmateix, si comptabilitzem els 4 darrers cursos, ens trobem amb 1.000 ensenyants menys i 61.000 nous estudiants.

Les adjudicacions d'aquest estiu han comportat 8.115 nomenaments a jornada sencera (més d'un 13% de la plantilla). Tanmateix, amb els nomenaments de mitja jornada i les primeres contractacions del curs (8.836) s'arriba a un 24% de personal interí i substitut. Cal que l'Administració redueixi aquestes xifres mitjançant un procediment que garanteixi l'entrada al funcionariat de carrera.

Les retallades continuen

Al deteriorament de les condicions laborals: tres anys de supressió d'una paga extra, la reducció de salari, l'increment d'hores lectives i de permanència, la reducció de sou en situació de baixa, la reducció de jornada i sou del personal substitut, hi hem d'afegir retallades en altres aspectes com la reducció de plantilles, el retard en les substitucions, l'increment de ràtios, la reducció de beques o l'ajornament de noves construccions i d'equipaments que empitjoren la qualitat de les condicions en què s'imparteix l'educació pública.

Tot plegat ha fet que hagi recaigut una gran part del cost de la crisi en l'educació pública i els seus treballadors i treballadores, que en cap cas en són responsables. Les retallades han suposat un deteriorament molt greu de les condicions laborals i un cop molt fort a la qualitat de la nostra educació pública.

Només si lluitem perquè ens retornin el que ens han robat podrem redreçar aquesta situació. USTEC-STEs (IAC) plantejarà mobilitzacions per tal que el professorat pugui expressar-se i pressionar a la classe política amb la intenció de revertir tota aquesta deriva involutiva.

ILP d'educació: dret a decidir, a decidir-ho tot

En l'actual context polític català des d'USTEC-STEs (IAC) volem deixar-ho ben clar: reivindiquem el dret de tota nació a decidir el seu futur. Defensem el dret democràtic del poble català a exercir el dret a l'autodeterminació, i a la independència si així ho decideix la ciutadania.

Però també volem decidir sobre l'educació pública del nostre país. En aquest sentit, i com a iniciativa de l'Assemblea Grogga, USTEC-STEs ha participat i impulsat la creació d'una comissió promotora d'una Iniciativa Legislativa Popular d'Educació, des de l'escola bressol fins a la universitat. Aquesta comissió promotora està formada per 60 persones que pertanyen als diferents àmbits educatius, moviments socials, sindicats, partits polítics i ciutadania en general.

Eixos centrals de la ILP

- La desaparició de la doble xarxa: les escoles concertades tindran 10 anys per decidir si passen a ser públiques o totalment privades.
- Una gestió democràtica i participativa dels centres educatius en la qual els membres de la comunitat educativa (professorat, famílies i alumnat) participen col·lectivament en els projectes educatius i la presa de decisions.

- Condicions laborals dignes per als treballadors i treballadores.
- Fer efectiu, real i universal el dret a l'educació. GRATUÏTAT des de l'escola bressol fins a la universitat.
- Igualtat d'oportunitats per a tot l'alumnat, sense discriminació segons procedència social.
- La dotació dels recursos econòmics necessaris per una educació de qualitat.

Amb aquesta ILP volem reobrir el debat sobre el model educatiu, ja que necessitem una educació, des de l'escola bressol fins a la universitat, pública, democràtica, de qualitat, inclusiva, coeducadora, laica, participativa i que garanteixi la igualtat d'oportunitats.

Aquest estiu, la ILP ha passat el primer tràmit parlamentari i ara està en fase de reunir fedataris per impulsar-la. En els propers mesos la ILP per un nou sistema educatiu començarà la recollida de signatures i se'n farà la promoció amb actes i debats tant dins dels centres educatius com entre la societat en general perquè volem una altra Catalunya i necessitem una altra educació. Animem el professorat a debatre, en el marc dels claustres, sobre el seu contingut i sobre el model educatiu que volem per a la Catalunya del futur.

La lluita jurídica comença a donar fruits

El Departament ha convertit les meses de negociació en un tràmit legal. En els darrers anys no ha mostrat cap voluntat negociadora, ja que no ha acceptat cap de les propostes fetes per la part social; amb la qual cosa la via jurídica es converteix en una de les poques opcions eficaces.

Així doncs, USTEC-STEs ha portat davant del Tribunal Suprem els decrets de direccions i d'autonomia de centres, bàsics per continuar amb el desenvolupament de la LEC. També ha recorregut el Decret de provisió i perfils (Decret de plantilles) perquè canvia moltes de les condicions establertes en la normativa vigent de Funció Pública. La intenció d'USTEC-STEs (IAC) és anar fins al final en la lluita contra aquests tres decrets que trenquen amb el model d'una escola democràtica i participativa i aposten per una línia que imita la dels centres privats.

Però les retallades també han estat objectiu dels nostres recursos. La primera sentència favorable a un docent sobre el retorn dels 44 dies de la paga extra del 2012 ens obre la porta per fer-ho extensiu a la resta del professorat. El reconeixement, en una sentència també provocada per USTEC-STEs, del 4t estadi a una interina obre el camí perquè el professorat en aquesta situació en demani el reconeixement per la vulneració jurídica que suposa aquesta discriminació. El reconeixement del dret al permís de lactància al personal substitut també ha estat aconseguit gràcies a la via jurídica.

Aquest estiu també hem presentat davant del Tribunal Suprem, un recurs de cassació contra la reducció de jornada i sou i el no-cobrament del juliol del personal substitut. Aquest recurs, presentat únicament per USTEC-STEs, va coincidir en el temps amb la sentència del Tribunal Superior de Justícia de València que fallava a favor d'uns afectats en una situació molt similar.

El personal substitut i interí encara més en precari

En els darrers anys hem patit la reducció de personal interí (acomiadaments encoberts), la reducció d'un 15% de jornada i sou del personal substitut, la cobertura amb retard de les substitucions, la negativa a l'extensió del cobrament del 4t estadi per al personal interí, els terços de jornada... I ara cal afegir-hi l'arbitrarietat del Decret de provisió i perfils, un canvi radical en l'accés a les places docents públiques.

Aquesta fórmula de selecció de professorat (inexistent a la resta de l'Estat) representa un factor clau en la privatització de la gestió dels centres educatius públics que, amb el decret, imiten les pràctiques de les empreses privades. A causa d'això, escoles i instituts han rebut una allau de currículums que, lluny de frenar, el Departament ha fomentat i impulsat amb els seus procediments d'adjudicació de vacants. Un altre cop (com ja va denunciar USTEC-STEs durant el tràmit parlamentari de la LEC) el govern català fa de punta de llança i s'avança a la resta de l'Estat, com ja va fer amb la jerarquitització impulsada per la LEC i segellada per la LOMCE.

Però el govern de CiU no s'atura pas aquí i per al 2015 ha planificat un canvi radical en el procediment de cobriment de les substitucions. L'antic sistema, si bé millorable, en la majoria de casos respectava els criteris constitucionals d'accés a la funció pública (transparència, publicitat, capacitat i mèrit). Amb el nou, l'únic requisit és el dit de la direcció.

Tot i que el Departament argumenta que el número d'ordre de les llistes no experimenta cap canvi, passarà a ser irrellevant. Les direccions rebran una llista dels 20 candidats que, amb una ponderació encara per determinar, estaran més ben situats segons es tinguin en compte els següents criteris: nota mitjana del títol al·legat, experiència docent, haver superat les oposicions sense plaça, el coneixement d'un idioma estranger, la formació i l'avaluació positiva de la tasca docent.

Sobre aquests 20 candidats les direccions podran realitzar un mínim de 3 entrevistes que seran determinants per a la seva selecció. Però la direcció podrà saltar-se tot aquest procediment si el substitut ja ha treballat al centre. Persistirà l'allau de currículums als centres i el grau de submissió serà tan elevat que serà difícil alçar-se per denunciar injustícies o reivindicar millores. A més, obre la porta a la discriminació de gènere o de qualsevol altra mena difícilment demostrables amb la cobertura que el Decret de provisió i perfils dona a les direccions. Les previsions del Departament són que a l'octubre d'aquest 2014 en un o dos SSTT s'implanti una prova pilot que durant l'any 2015 es generalitzaria com el principal sistema de nomenament a tots els centres de Catalunya.

Amb aquesta nova forma de contractació anunciada, el Departament torna a anar en contra de les resolucions judicials, ja que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, segons la nostra interpretació, en una estimació parcial del recurs d'USTEC-STEs sobre el Decret d'autonomia (que actualment ja hem recorregut davant el Tribunal Suprem) no permet aquesta selecció en els llocs ordinaris. USTEC-STEs (IAC) ha recorregut també el Decret de plantilles al contenciosoadministratiu pels dubtes raonables al voltant de la seva legalitat.

Nou període de prova per al personal substitut

Però no s'acaba tot aquí. Aquest estiu han aprovat el període de prova del personal substitut. En contradicció amb la mateixa LEC (que fixa aquest període en un curs escolar), el termini de prova durarà els 4 primers mesos de docència, sense tutorització, ni formació i sense l'existència de CAP comissió avaluadora. És també la direcció qui pot proposar una avaluació negativa que implicaria l'exclusió de la borsa. Un altre cop els tribunals hauran de pronunciar-se, davant la demanda d'USTEC-STEs, sobre la legalitat d'aquest procediment contra un funcionari interí. Mentrestant, USTEC-STEs fa una crida als equips directius perquè no utilitzin aquests instruments legals que el Departament d'Ensenyament els proporciona i que, a vegades, els obliga a fer servir.

USTEC-STEs continua i continuarà convocant mobilitzacions en contra del desenvolupament d'aquesta norma i proposem que s'obrin debats per analitzar-ne les conseqüències. Cal tenir ben present que gairebé tots i totes hem passat per aquest difícil tram que signifiquen els primers anys de substitucions (voltar molt, no cobrar vacances...), que hem de mostrar-nos solidaris i que creiem que l'accés al treball en llocs públics ha de garantir la igualtat i l'objectivitat en la provisió.

Amb la Salut no s'hi juga!

L'Administració, i en concret el Departament d'Ensenyament, continua penalitzant els i les treballadores que tenen problemes de salut. Des d'USTEC-STEs us informem de com queden actualment aquestes penalitzacions i continuarem lluitant en tots els fronts on estem presents per intentar revertir aquesta situació.

Absències per motius de salut

Les absències justificades per motius de salut comporten el mateix descompte del 50% de les retribucions establert per als tres primers dies d'absència per incapacitat temporal.

Les absències de durada màxima de tres dies consecutius s'acreditaran documentalment mitjançant justificació de presència o document acreditatiu d'atenció mèdica, en el qual han de constar el nom i cognoms del pacient, la data d'atenció mèdica i les dades identificatives del centre o consulta mèdica, també es podran acreditar mitjançant "Declaració responsable justificativa d'absència per motius de salut o d'assistència a consulta mèdica" de l'interessat (Portal de centre de la intranet del Departament d'Ensenyament).

No obstant això, no comporten descomptes retributius:

- Les primeres 30 hores laborables d'absència en un mateix curs escolar, o les que corresponguin en funció de la jornada reduïda i del temps de prestació de serveis sempre que resultin justificades (*es compten les 7,5 hores laborables diàries, malgrat que des d'USTEC-STEs vam insistir que les hores que es feien a casa es podien acumular i que, de fet, es feien igual i, per tant, només havien de comptar-se les hores de permanència al centre*).
- Les absències derivades de malalties de caràcter crònic, sempre que resultin degudament justificades.

Cada treballador podrà consultar al portal ATRI (expedient) el "crèdit horari" consumit d'aquestes 30 primeres hores sense descompte.

Absències per motius de salut de durada superior a tres dies (baixa per malaltia o incapacitat temporal). Les absències produïdes per motius de salut de durada **superior a tres dies** es justificaran necessàriament mitjançant el corresponent **comunicat mèdic de baixa**.

Administració de medicaments

Al document de Seguretat i Salut, en el punt d'administració de medicaments i atenció als alumnes amb malalties cròniques, les instruccions d'organització de centres fixen que un informe mèdic i una signatura del pare, mare o tutor legal de l'alumne pot autoritzar els docents a administrar medicaments. Des d'USTEC-STEs tornem a repetir públicament que no es pot obligar un o una docent a administrar medicaments. No forma part de les seves funcions i no és competent per fer-ho (vegeu el full d'USTEC-STEs "Administració de medicaments i atenció sanitària a alumnes").

Les àmplies mobilitzacions han de continuar

Les àmplies mobilitzacions laborals i socials en defensa de l'ensenyament i dels serveis públics han de continuar perquè són l'única via per poder redreçar la situació i eliminar les retallades que els governs ens han aplicat.

És per això que aquest estiu USTEC-STEs (IAC), conjuntament amb altres organitzacions, ha donat suport i ha participat activament en la 2a Marxa per l'educació pública organitzada per l'Assemblea Grogga. El clam de lluita en defensa de l'escola pública s'ha estès per molts pobles i ciutats des de Girona fins a Barcelona on la Marxa s'ha trobat amb la solidaritat i la confluència d'altres col·lectius en conflicte i de membres de la comunitat educativa, tant mestres com famílies. Un dels objectius principals d'aquesta 2a Marxa ha estat fer conèixer la ILP d'educació, informant, debatent i reunint multitud de persones fedatàries. USTEC-STEs treballarà conjuntament amb altres organitzacions i persones per fer arribar a tota la societat quin és el model educatiu que volem i, amb aquesta voluntat, proposarà actes de difusió, debat i recollida de signatures per fer possible l'entrada al Parlament de les adhesions necessàries perquè hi hagi un nou debat sobre educació, un debat que tingui com a eix central l'educació pública (de gestió i titularitat) per a tots i totes, una educació catalana que treballi per la justícia social, i es vertebri democràtica, laica, coeducadora i inclusiva.

USTEC-STEs (IAC) fa una crida al professorat i a la totalitat d'organitzacions i moviments assemblearis a debatre i posar en marxa els mecanismes que ens permetin convocar mobilitzacions, que necessàriament hauran de ser prou àmplies, per canviar les polítiques tant socials com educatives dels governs central i autonòmic.